

**ВИСОКА ТЕКСТИЛНА СТРУКОВНА ШКОЛА
ЗА ДИЗАЈН, ТЕХНОЛОГИЈУ
И МЕНАџМЕНТ У БЕОГРАДУ**

**ПРАВИЛА
ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

Б Е О Г Р А Д, децембра 2012. године

САДРЖАЈ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	3
II. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОЦЕСА РАДА И ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА	4
1. Угроженост ВИСОКЕ ТЕКСТИЛНЕ СТРУКОВНЕ ШКОЛЕ ЗА ДИЗАЈН, ТЕХНОЛОГИЈУ И МЕНАЏМЕНТ – ДТМ.....	4
2. Организовање и планирање заштите од пожара	5
3. Пројектовање и изградња објеката, уређаја и инсталација.....	5
4. Обезбеђење уређаја и апарата за гашење пожара	5
5. Контрола и одржавање уређаја и инсталација	6
6. Противпожарна стража	7
7. Остале превентивне мере заштите од пожара	7
8. Обезбеђење евакуације запослених у случају пожара	9
9. Финансирање заштите од пожара	10
III. МЕРЕ ЗАШТИТЕ У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА	10
1. Гашење пожара	10
2. Евакуација ученика и запослених у случају избијања пожара	11
IV. ДУЖНОСТИ ОРГАНА И ЗАПОСЛЕНИХ У СПРОВОЂЕЊУ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА.....	12
1. Дужности директора.....	12
2. Дужности референта за заштиту од пожара	14
3. Дужности свих запослених	17
V. ПЛАНОВИ ЕВАКУАЦИЈЕ И УПУТСТВА ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА	17
1. Планови евакуације у случају пожара	17
2. Упутства за поступање у случају пожара	18
VI. НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА	19
VII. КОНТРОЛА СПРОВОЂЕЊА МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА	19
VIII. ОДГОВОРНОСТ ЗА НЕСПРОВОЂЕЊЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА	21
IX. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	21

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ:

- Планови евакуације у случају пожара

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИСОКА ТЕКСТИЛНА СТРУКОВНА ШКОЛА
ЗА ДИЗАЈН, ТЕХНОЛОГИЈУ И МЕНАџМЕНТ
Број:01-647
31.12.2012. године
Београд
Старине Новака бр. 24

На основу члана 28. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009) и члана 43. ст.1. тач.5. Статута школе бр. 01-702 од 26.09.2007.године, директор Високе текстилне струковне школе за дизајн, технологију и менаџмент у Београду дана 31.12.2012.године, донео је:

П Р А В И Л А
ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА У ВИСОКОЈ ТЕКСТИЛНОЈ
СТРУКОВНОЈ ШКОЛИ ЗА ДИЗАЈН, ТЕХНОЛОГИЈУ И
МЕНАџМЕНТ У БЕОГРАДУ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Ова Правила заштите од пожара су општи акт којим се утврђују:

- 1) организација процеса рада на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација људи и имовине и спречено његово ширење;
- 2) заштита од пожара у зависности од намене објеката са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара;
- 3) дужности органа и запослених у спровођењу мера заштите од пожара;
- 4) планови евакуације и упутства за поступање у случају пожара;
- 5) начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара;
- 6) контрола спровођења мера заштите од пожара;
- 7) одговорност за неспровођење мера заштите од пожара.

Члан 2.

Ова Правила су усклађена са Планом заштите од пожара општине Палилуле, који је део Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама општине Палилуле.

Члан 3.

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина. Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи за планирање, финансирање, организовање, спровођење и контролу мера и радњи заштите од пожара, за спречавање избијања и ширења пожара, откривање и гашење пожара, спасавање људи и имовине, заштиту животне средине, откривање и отклањање узрока пожара, као и пружање помоћи код отклањања последица узрокованих пожаром.

Члан 4.

Субјекти заштите од пожара су директор Високе текстилне струковне школе за дизајн, технологију и менаџмент – ДТМ (у даљем тексту: Школа) и сви запослени у њој. Сви запослени дужни су да спроводе мере заштите од пожара, да поступају у складу са овим Правилима и одговорни су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове заштите од пожара.

Сви запослени дужни су да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, ако то могу да учине без опасности за себе или другога.

Обавезе из ових Правила односе се и на сва друга лица која се налазе или задржавају у Школи по било ком основу.

Члан 5.

Начела заштите од пожара су:

- 1) основни циљ прописаних мера заштите од пожара је заштита живота људи, телесног интегритета, материјалних добара и животне средине;
- 2) превенција заштите од пожара која се обезбеђује планирањем и спровођењем превентивних мера тако да се што ефикасније спречи избијање пожара, а да се у случају избијања пожара ризик по живот и здравље људи и угрожавање материјалних добара сведе на најмању могућу меру и пожар ограничи на самом месту избијања;
- 3) заштита од пожара се организује и спроводи непрекидно на свим местима, у свим објектима и просторијама који су изложени опасности од пожара – одговорни су сви запослени;
- 4) јачање свести о значају заштите од пожара кроз усавршавање у процесу рада;
- 5) одговорно лице и сви запослени у Школи су одговорни за спровођење мера заштите од пожара.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОЦЕСА РАДА И ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1. Угроженост Школе од пожара

Члан 6.

Решењем Министарства унутрашњих послова о разврставању у категорије угрожености од пожара, Школа је разврстана у трећу категорију угрожености од пожара са извесним ризиком од избијања пожара.

Конструкција објекта Школе је :

1) објекат Високе текстилне струковне школе за дизајн, технологију и менаџмент у Београду је саграђен од стандардне грађевинске конструкције за овакве намене, имајући у виду намену објекта.

2) објекат Високе текстилне струковне школе за дизајн, технологију и менаџмент у Београду је спратни објекат, етаж су: сутерен, приземље и спрат.

3) све просторије повезане су са ходником и са степеништем, са једним главним излазом, и два помоћна излаза у сутурену, довољне пропустљивости, тако да је могућа брза евакуација.

У Школи су угрожени од пожара:

1) у самим просторијама нема посебно издвојених места опасних по избијање пожара.

Постоји могућност ширења пожара преко горивих материја: намештај, врата, прозорска крила и кровне конструкције.

У случају пожара могу бити угрожени од пожара запослени који раде у Школи, укупно 47 запослених и студенти који похађају студије.

2. Организовање и планирање заштите од пожара

Члан 7.

Школа је дужна да организује спровођење превентивних мера заштите од пожара. За организовање спровођења превентивних мера заштите од пожара одређује се референт за заштиту од пожара.

Члан 8.

Директор Школе доноси Правила заштите од пожара Школе.

Правила из става 1. овог члана, израђује референт за заштиту од пожара.

3. Пројектовање и изградња објекта, уређаја и инсталација

Члан 9.

Техничка документација за пројектовање, изградњу, адаптацију и реконструкцију објекта, уређаја и инсталација Школе мора да садржи услове заштите од пожара.

Пројектовање, изградња, адаптација, реконструкција, коришћење (употреба, руковање), контрола и одржавање електричних, и других уређаја и инсталација мора се вршити у складу са техничким прописима и упутствима произвођача.

4. Обезбеђење уређаја и апарата за гашење пожара

Члан 10.

У просторијама Школе је дужна да:

1) обезбеди набавку и постављање ручних апарата за гашење пожара сувим прахом „С-9“ и „С-6“ у просторији где се користи решо;

2) план евакуације мора бити јасно истакнут на уласку у просторије и запослени морају се упознати са поменутиим планом.

Референт за заштиту од пожара утврђује размештај уређаја и апарата из става 1. овог члана по просторијама Школе, и води евиденцију о њима.

5. Контрола и одржавање уређаја и инсталација

Члан 11.

Гасни, електрични, громобрански, димоводни, грејни и други уређаји и инсталације морају се одржавати у исправном стању у складу са техничким прописима и упутствима произвођача од стране овлашћеног сервиса, тако да се спречи избијање и ширење пожара и експлозија.

Члан 12.

Контрола и одржавање уређаја и инсталација из члана 11. ових Правила мора се вршити у складу са техничким прописима и упутствима произвођача од стране овлашћеног сервиса који има лиценцу, на следећи начин:

- 1) **хидрантска мрежа** - са свим уређајима и арматуром, контролише се најмање два пута годишње;
- 2) **апарати за гашење пожара** – провера исправности (сервисирање) сваких 6 месеци, испитивање посуда апарата са прахом “С” на хладан водени притисак сваке 2 године и испитивање челичних боца апарата са компримираним гасовима на хладан водени притисак (ЦО₂) сваких 5 година; сваки апарат мора имати контролну налепницу на којој су уписани технички подаци о апарату и контролним прегледима;
- 4) **расвета за евакуацију у случају пожара** - провера исправности (сервисирање) сваких 6 месеци;
- б) **електричне инсталације и уређаји ниског напона** – редовна контрола једном годишње, укључујући и контролу статичког електрицитета;
- 7) **други уређаји** – машине у радионици, термоакумулационе пећи, електричне грејалице и други електрични уређаји (радио, ТВ, компјутери, штедњаци, фрижидери, замрзивачи, вентилатори) - одржавање и поправка уређаја и инсталација у случају квара у складу са техничким прописима и упутствима произвођача;
- 8) **ормарићи за пружање прве помоћи** – контрола комплетности једном месечно, а рокова употребе једном годишње – одговоран је референт за безбедност и здравље на раду,

Референт за заштиту од пожара:

- 1) стара се о роковима контроле, одржавања, сервисирања и замене уређаја и инсталација из става 1. тачка 1. до 7. овог члана;
- 2) чува документа о контроли и одржавању;
- 3) води евиденцију о контроли и одржавању (ко је извршио контролу, када и стручни налаз).

Сви запослени дужни су сваку употребу и пражњење апарата за гашење пожара одмах пријавити референту за заштиту од пожара.

Забрањено је коришћење хидранта за друге намене осим за гашење пожара - одговорни сви запослени.

6. Противпожарна стража

Члан 13.

Противпожарну стражу дужно је да организује:

- 1) лице које претаче запаљиве течности и запаљиве гасове у колични изнад 5 мЗ;
- 2) лице које врши заваривање, резање и лемљење, користи отворени пламен или алат који варнички у просторији која није посебно прилагођена за обављање тог посла .
- 3) организатор јавног скупа или приредбе на којој постоји опасност од избијања пожара.

Под противпожарном стражом из става 1. овог члана подразумева се присуство лица стручно оспособљених за спровођење мера заштите од пожара са одговарајућом противпожарном опремом.

7. Остале превентивне мере заштите од пожара

Члан 14.

У просторијама и ходнику Школе морају се спроводити следеће превентивне мере заштите од пожара:

- 1) забрањено је постављати препреке на пролазима и степеницама, и прилазима објекта Школе који су предвиђени за прилаз ватрогасних возила, прилази за ватрогасна возила око Школе морају стално бити слободни – одговоран је домар школе;
- 2) приступи ватрогасним апаратима и хидрантима морају бити стално слободни – одговоран је референт заштите од пожара;
- 3) забрањено је пушење и употреба ватре у просторијама и ходницима Школе - одговорни сви запослени,
- 4) чишћење просторија од прашине и запаљивих отпадака после сваке смене; после сваког чишћења прашину и запаљиве отпатке одмах изнети у контејнер ван зграде Школе - одговорне спремачице;
- 5) забрањено је у свим просторијама Школе коришћење гасних и електричних решоа, осим у кухињи -одговорни сви запослени;
- 6) забрањено је крпљење (лицновање) осигурача за струју; осигурачи морају бити димензионисани за одговарајуће оптерећење и замењивати се само исправним новим осигурачима -одговоран домар Школе ,
- 7) кварове на електричним уређајима и инсталацијама сме да отклони само за то стручно лице –одговоран директор предузећа;
- 8) забрањено је држање папира и других запаљивих материјала на удаљености мањој од 1 метра од пећи, радијатора и других ужарених грејних тела - одговорни сви запослени;
- 9) у просторијама у којима се чува папирна документација и књиге (регистратори, архива, на безбедно растојање уклонити од грејних тела и прописно спаковати – одговорни сви запослени;
- 10) правилно и наменско коришћење уређаја, машина, апарата и инсталација на безбедан начин, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача - одговорни сви запослени који користе те уређаје;

- 11) уколико запослени уочи неисправности на уређајима и инсталацијама које могу изазвати пожар дужан је о томе одмах обавестити директора Школе - одговорни сви запослени;
- 12) обавезно је истицање телефонских бројева: милиције 192, ватрогасаца 193 и хитне помоћи 194 код сваког телефона у Школи - одговоран директор Школе;
- 13) у свим просторијама где постоји повећана опасност од пожара морају се поставити видни натписи о забрани употребе шибица, упаљача и употребе ватре у било ком облику – одговоран директор Школе;
- 14) запослени у школи морају бити упознати где се налазе главни прекидачи за искључење довода електричне енергије и гаса за просторије Школе, као и о начину искључења истих ;
- 15) приступи главним прекидачима за струју и гас морају бити стално слободни – одговоран директор Школе;
- 16) сваки запослени који примети да због неспровеђења превентивних мера заштите од пожара утврђених овим Правилима прети посредна опасност од избијања пожара може предложити директору Школе да се обустави рад, док се та посредна опасност не отклони, о чему одлуку доноси директор Школе;
- 18) након сваког пожара у Школи референт за заштиту од пожара дужан је размотрити околности под којима је пожар избио и предложити директору Школе превентивне мере за спречавање нових пожара.

8. Обезбеђење евакуације запослених у случају пожара

Члан 15.

У циљу обезбеђења евакуације запослених у случају пожара морају се спроводити следеће мере:

- 1) евакуација је организовано напуштање зграде Школе од стране запослених у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.). Наредбу за евакуацију запослених и студената издаје директор Школе;
- 2) забрањено је постављати препреке на путевима, пролазима, платоима и прилазима објекту Школе и у згради Школе који су предвиђени за евакуацију људи и имовине угрожених пожаром; путеви за евакуацију морају бити стално слободни – одговоран је домар Школе који је дужан да свакодневно контролише да ли су ти путеви стално слободни;
- 3) забрањено је постављање намештаја и других предмета и препрека на свим вратима, ходницима, пролазима, степеништима, међупросторијама и стајалиштима у згради Школе – одговоран је домар Школе,
- 4) распоред намештаја и предмета у просторијама и ходницима мора обезбедити несметану евакуацију запослених – одговоран је директор Школе;
- 5) забрањено је закључавање просторија током боравка запослених и других лица у њима, као и свих излазних врата из објеката Школе током радног времена Школе – одговоран – домар Школе;
- 6) при реконструкцији и адаптацији објеката Школе обезбедити да се врата за евакуацију отварају у смеру евакуације – овлашћен директор Школе;

7) путеви за евакуацију морају бити изведени на следећи начин: хоризонталне и ветрикалне површине морају бити обрађене негоривим материјама, подови равни без избочења и оштећења која могу узроковати пад лица при евакуацији; подови морају бити сигурни од клизања и без облога које се могу набрати или померати; заштитне ограде степеништа као и бочне површине на евакуационим путевима морају бити без детаља који могу ухватити одећу - одговоран овлашћени директор.

9. Финансирање заштите од пожара

Члан 16.

Референт за заштиту од пожара обавезан је једном годишње доставити директору:

- 1) извештај о контроли спровођења мера заштите од пожара;
- 2) предлог потреба за набавком уређаја и опреме за гашење пожара из члана 10. ових Правила;
- 3) списак обавезних контрола и одржавања уређаја и инсталација из члана 12. ових Правила;
- 4) потребна финансијска средства за набавку, контролу и одржавање уређаја и инсталација из члана 10. и 12. ових Правила.

Средства за набавку уређаја и опреме за гашење пожара и за контролу и одржавање уређаја и инсталација из става 1. овога члана, као и за спровођење мера заштите од пожара утврђених овим Правилима обезбеђују се у годишњем финансијском плану Школе.

III. МЕРЕ ЗАШТИТЕ У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА

1. Гашење пожара

Члан 17.

Дужности запослених у случају избијања пожара су:

- 1) сваки запослени који примети непосредну опасност од избијања пожара или примети пожар, дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар, ако то може учинити без опасности за себе или другог;
- 2) ако запослени не може сам да угаси пожар, дужан је да о томе без одлагања прво обавести најближу ватрогасну јединицу позивајући са фиксног телефона број 193, односно полицијску станицу позивајући са фиксног телефона број 192, по потреби хитну помоћ са фиксног телефона број 194, а тек након тога дужан је обавестити о пожару директора,
- 3) након доласка ватрогасне јединице, сва радно способна лица која се затекну на месту пожара дужна су да извршавају наређења руководиоца гашења пожара, односно руководиоца ватрогасне јединице, као и да пруже помоћ у гашењу пожара и спасавању људи и имовине;
- 4) забрањена је лажна пријава пожара и других техничко-технолошких несрећа;
- 5) директор дужан је о сваком пожару у Школе одмах обавестити референта за заштиту од пожара.

Члан 18.

Пожар се гаси на следећи начин, за шта су одговорни сви запослени:

- 1) почетни пожар гаси се првим расположивим ручним апаратом за гашење пожара;
- 2) ручни апарати за гашење пожара служе само за гашење почетних пожара;
- 3) ручним апаратом за гашење пожара прахом типа “С-6” и “С-9” гасе се пожари чврстих, течнихи гасовитих материја (осим запаљивих метала) и електричних уређаја и инсталација под напоном до 1.000 В;
- 4) ручним апаратом за гашење пожара угљен-диоксидом типа “ЦО2-5” и “ЦО2-10” гасе се пожаризапаљивих течности и гасова, и електричних уређаја и инсталација под напоном до 10.000 В;
- 5) водом се гасе пожари чврстих материја: дрво, текстил, папир и друго;
- 6) водом се не сме гасити пожар електричних уређаја и инсталација под напоном, деривата нафте (уље за ложење, бензин, дизел), боја, лакова и масти;
- 7) у случају гашења пожара водом и помоћу хидранта обавезно је претходно искључити електричну инсталацију у просторији угроженој од пожара или на главном прекидачу;
- 8) сувим песком гасе се пожари запаљивих течности и запаљивих метала;
- 9) ако лицу гори одећа треба да легне и да се ваља на поду да би угасио пожар на себи;
- 10) лицу које је захваћено пожаром треба помоћи и то: угасити пожар апаратом за гашење пожара прахом типа “С-6” или “С-9”, а у недостатку истог умотати делове тела захваћене пожаром приручним средствима (капут, мантил, пешкир, ћебе),
- 12) забрањено је окупљање око места пожара, осим лица која учествују у гашењу пожара;
- 13) књиге, архиву и регистратурски материјал не би требало гасити водом, већ апаратом за гашење пожара прахом типа “С-6” и “С-9”, да се избегне непотребна штета на истима;
- 14) по могућности, спасити документацију трајне вредности (матичне књиге, дневнике и др.).

2. Евакуација запослених у случају избијања пожара

Члан 19.

Евакуација ученика и запослених у случају избијања пожара спроводи се на следећи начин:

- 1) евакуација се спроводи у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.);
- 2) у случају пожара, прво се спроводи евакуација, а након тога се гаси пожар;
- 3) евакуацију наређује и спроводи директор;
- 4) евакуација може бити: евакуација из појединих просторије, евакуација из евакуационе зоне и евакуација из Школе;
- 5) евакуација се спроводи напуштањем евакуационе зоне, коришћењем смера и пута евакуације и окупљањем на зборном месту, у складу са Планом евакуације из члана 34. ових Правила;
- 6) ако је наведени пут и излаз у Плану евакуације угрожен од пожара користити најближи излаз који није угрожен од пожара;

- 7) у случају густог дима пузећи испод облака дима напустити просторију захваћену пожаром;
- 8) директор мора спречити панику међу запосленима;
- 9) евакуацију треба обавити смирено, безбедно, брзим ходом, без трчања;
- 10) треба спречити евакуацију скакањем кроз прозор или са спрата у приземље, спуштањем низ олуке или клизањем низ ограду на степеништу;
- 11) за евакуацију не користити задимљене просторије због отровних гасова;
- 12) након евакуације директор мора спречити повратак запослених и ученика у зграду Школе;
- 13) током евакуације потребно је обезбедити добро осветљење на евакуационим путевима, и то у ходницима, на степеништу, на излазним вратима зграде Школе;
- 14) након евакуације запослених из зграде Школе директор окупља запослене и студенте на зборном месту, и поново проверава да ли су сви запослени на броју.

Члан 20.

Прва медицинска помоћ у случају избијања пожара спроводи се на следећи начин, за шта су одговорни сви запослени:

- 1) сви запослени дужни су пружити прву медицинску помоћ повређеним запосленима, коришћењем ормарића за пружање прве медицинске помоћи и другим приручним средствима;
- 2) у случају потребе за пружањем хитне стручне медицинске помоћи, сваки запослени дужан је одмах позвати Службу хитне медицинске помоћи на телефон 194 ;
- 3) у случају потребе обезбедити превоз повређених до најближе здравствене установе.

IV. ДУЖНОСТИ ОРГАНА И ЗАПОСЛЕНИХ У СПРОВОЂЕЊУ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 21.

1. Дужности директора:

- 1) доноси Правила заштите од пожара Школе;
- 2) утврђује финансијским планом Школе висину средстава за заштиту од пожара;
- 3) врши анализу организованости, опремљености и оспособљености Школе и запослених за заштиту од пожара;
- 4) утврђује мере за отклањање узрока и опасности од пожара и за унапређење заштите од пожара.

Члан 22.

Директор Школе руководи заштитом од пожара и одговорно је лице за организовање и спровођење мера заштите од пожара и за стање заштите од пожара у Школи, и дужан је да:

- 1) обустави послове ако оцени да због неспровођења мера заштите од пожара прети посредна опасност од избијања пожара, док се та опасност не отклони;
- 2) се стара о обезбеђењу средстава за заштиту од пожара у Школи ;

- 3) донесе Програм основне обуке из области заштите од пожара у Школи;
- 4) врши контролу спровођења мера заштите од пожара за Школу у целини;
- 5) извести надлежни орган о налазима инспектора заштите од пожара и предузме мере за извршавање налога и отклањање недостатака утврђених од стране тог инспектора;
- 6) предузима мере за унапређење заштите од пожара у Школи;
- 7) нареди евакуацију запослених, у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.).

Члан 23.

Директор је одговоран је за спровођење мера заштите од пожара, утврђених овим Правилима, у Школи, и дужан је да:

- 1) упозна, пре пројектовања, изградње, реконструкције и контроле објеката, уређаја и инсталација, као и радова других правних лица у Школи, извођаче тих радова са њиховим обавезама из члана 9. ових Правила и обавести о тим радовима референта за заштиту од пожара;
- 2) нареди да апарати за гашење пожара, хидранти и расвета за евакуацију буду постављени на најприступачнијим и лако уочљивим местима, доступни, комплетни и стално у приправности, односно контактира референта заштите од пожара да се отклоне горе наведене недостатке;
- 4) нареди референту заштите од пожара да се запаљиви материјал не сме смештати на простору који није удаљен најмање 6 метара од објекта или дела објекта;
- 5) нареди референту заштите од пожара да се запаљиви материјал не сме смештати у степенишном простору, ходницима, стајалиштима, вратима, излазима и осталим пролазима,
- 6) нареди да приступи ватрогасним апаратима и хидрантима буду стално слободни,
- 7) нареди да се у просторијама у којима се чува папирна документација и документи, морају бити удаљени најмање 60 цм од таванице и сијаличног места,
- 8) обезбеди обавезно истицање телефонских бројева: милиције 192, ватрогасаца 193 и хитне помоћи 194 код сваког телефона у Школи;
- 9) обезбеди у свим просторијама где постоји повећана опасност од пожара постављање видних натписа о забрани употребе шибица, упаљача и употребе ватре у било ком облику;
- 10) буде упознат где се налазе главни прекидачи за искључење довода електричне енергије за целу зграду, за радне просторије, као и о начину искључења истих;
- 11) обавести о спровођењу забране градње или постављања објекта и других препрека на путевима, пролазима, платоима и прилазима просторија Школе који су предвиђени за евакуацију људи и имовине угрожених пожаром и да путеви за евакуацију морају бити стално слободни,
- 16) обезбеди спровођење забране постављања намештаја и других предмета и препрека на свим вратима, ходницима, пролазима, степеништима, међупросторијама и стајалиштима код просторија Школе;
- 19) обезбеди при реконструкцији и адаптацији просторија Школе, да се врата за евакуацију отварају у смеру евакуације;
- 20) обезбеди да путеви за евакуацију буду изведени у складу са чланом 15. тачка 2. ових Правила;

- 21) одмах обавести о сваком пожару у Школи референта за заштиту од пожара;
- 22) обезбеди да Планови евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 27. и 28.. ових Правила буду стално истакнути на видљивом месту у просторији Школе;
- 23) обезбеди спровођење наложених мера од стране референта за заштиту од пожара;
- 24) обезбеди истицање Плана евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 28.и 29. ових Правила на видљивом месту у свакој просторији Школе у року од 8 дана од дана ступања на снагу ових Правила;
- 25) упозна све запослене са њиховим дужностима из чланова 25. до 28. ових Правила у року од 30 дана од дана ступања на снагу ових Правила;
- 26) наложи запосленима предузимање мера из члана 38. став 1. ових Правила, и других мера за отклањање недостатака и спровођење заштите од пожара утврђених овим Правилима;
- 27) предузима мере за унапређење заштите од пожара у Школи;
- 28) нареди и спроведе евакуацију запослених, у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.), у складу са Планом евакуације и Упутствима за поступање у случају пожара из члана 27. и 28. ових Правила.

2. Дужности референта за заштиту од пожара

Члан 24.

Референт за заштиту од пожара одговоран је за организовање спровођења превентивних мера заштите од пожара у предузећу и дужан је да:

- 1) изради Правила заштите од пожара Школе, у сарадњи са директором Школе;
- 2) утврди размештај уређаја и апарата за гашење пожара из члана 10. став 1. ових Правила по просторијама Школе, и води евиденцију о њима;
- 3) се стара о роковима контроле, одржавања и замене уређаја и инсталација из члана 12. став 1. тачка 1. до 12. ових Правила, чува документацију и води евиденцију о контроли и одржавању истих;
- 4) издаје одобрења за извођење радова заваривања, резања и лемљења у Школи ;
- 5) размотри, након сваког пожара у Школи , околности под којима је пожар избио и предложи директору превентивне мере за спречавање нових пожара;
- 6) једном годишње достави директору документа о заштити од пожара из члана 18. став 1. ових Правила;
- 8) сачини Програм основне обуке из области заштите од пожара у Школи и прибави сагласност Министарства унутрашњих послова на тај Програм;
- 9) обавља основну обуку и практичну проверу знања запослених у Школи из области заштите од пожара и води евиденцију о тој обуци;
- 10) врши контролу спровођења мера заштите од пожара утврђених овим Правилима, најмање једном у 3 месеца;
- 11) писмено наложи запосленима предузимање мера заштите од пожара;
- 12) писмено предложи директору школе предузимање мера заштите од пожара;

- 13) извести директора о налазима инспектора заштите од пожара и предузме мере за извршавање налога и отклањање недостатака утврђених од стране инспектора заштите од пожара;
- 14) прати прописе о заштити од пожара и предузима мере за унапређење заштите од пожара у Школи;
- 15) редовно извештава директора о свим појавама, променама и проблемима и предлаже предузимање конкретних мера у области заштите од пожара.

3. Дужности свих запослених

Члан 25.

Сви запослени су одговорни за спровођење мера заштите од пожара и за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове заштите од пожара, и дужни су да:

- 1) спроводе мере заштите од пожара и поступају у складу са овим Правилима;
- 2) спроводе заштиту од пожара непрекидно, на свим местима и просторијама Школи предузећа који су изложени опасности од пожара;
- 3) учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, ако то могу да учине без опасности за себе или другога;
- 4) се старају о одржавању и поправци машина, пећи и електричних апарата (ТВ, компјутери, штедњаци и др.), које користе у раду, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача;
- 5) одмах пријаве референту за заштиту од пожара сваку употребу и пражњење апарата за гашење пожара;
- 6) поштују забрану коришћења хидраната за друге намене осим за гашење пожара;
- 7) поштују забрану уношења и коришћења у предузећу експлозивних материја, запаљивих течности и гасова ;
- 8) спроводе мере заштите при промету, складиштењу и употреби експлозивних материја, запаљивих течности и гасова (уље за ложење, земни гас, боце са ТНГ гасом и др.);
- 11) на крају радног времена искључују пламенике, пећи и друга грејна тела, електричне уређаје (сијалице, компјутере, пећи, штедњаке и др.), уређаје са усијаним површинама који варнице или могу изазвати пожар или експлозију;
- 12) поштују забрану сипања запаљивих течности у канализациону мрежу;
- 13) поштују забрану пушења и употребе ватре у зградама и просторијама Школе ;
- 14) поштују забрану коришћења електричних решоа у свим просторијама Школе;
- 15) поштују правило да кварове на електричним уређајима и инсталацијама сме да отклони само за то стручно лице;
- 16) поштују забрану држања папира и других запаљивих материјала на удаљености мањој од 1 метра од пећи и других ужарених грејних тела;
- 17) правилно и наменски користе уређаје, машине, апарате и инсталације на безбедан начин у складу са техничким прописима и упутствима произвођача;
- 18) уколико уоче неисправности на уређајима и инсталацијама које могу изазвати пожар одмах о томе обавесте директора;
- 21) сваки запослени који примети да због неспровеђења мера заштите од пожара прети посредна опасност од избијања пожара, може предложити директору, обуставу наставе и других послова, док се та посредна опасност не отклони;

- 22) сваки запослени који примети непосредну опасност од избијања пожара или примети пожар, дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар, ако то може учинити без опасности за себе или другог;
- 23) ако запослени не може сам да угаси пожар, дужан је о томе одмах обавестити ватрогасце на број 193, односно полицију на број 192, а након тога обавестити о пожару директора,
- 24) учествују у гашењу пожара, евакуацији студената и запослених и пруже прву медицинску помоћ повређенима у случају пожара у складу са Планом евакуације и Упутствима за поступање у случају пожара који су истакнути на видном месту у предузећу;
- 25) поштују забрану лажног пријављивања пожара и других несрећа;
- 26) присуствују основној обуци и практичној провери знања из области заштите од пожара;
- 27) ако не задовоље на практичној провери знања из области заштите од пожара, најкасније 30 дана од дана извршене провере поново приступе тој практичној провери знања;
- 28) изврше наложене мере од стране директора и референта за заштиту од пожара, у вези заштите од пожара.
- Неспровођење мера заштите од пожара утврђених прописима о заштити од пожара и овим Правилима сматра се тежом повредом радне обавезе и подлеже одговорности у складу са општим актима школе;
- Одговорност запосленог у Школи не искључује материјалну, прекршајну и кривичну одговорност истих.

3. Дужности осталих запослених

Члан 26.

Административни радници дужни су да чувају регистратурски материјал и одлажу архивски материјал ажурно и уредно у за то одређеним просторијама, у циљу заштите од пожара, имајући у виду да је архива лако запаљиви материјал.

V. ПЛАНОВИ ЕВАКУАЦИЈЕ И УПУТСТВА ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

1. Планови евакуације у случају пожара

Члан 27.

Планови евакуације у случају пожара за сваку просторију Школе чине саставне делове ових Правила.

2. Упутства за поступање у случају пожара

Члан 28.

Упутства служе да се запослени и студенти упознају пре избијања евентуалног пожара са поступцима у случају пожара.

Поступак у случају пожара:

- 1) сваки запослени који примети непосредну опасност од избијања пожара или пожар, дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар, ако то може учинити без опасности за себе или другог;
- 2) ако запослени не може сам да угаси пожар, дужан је да о томе одмах прво обавести ватрогасну јединицу на телефон број 193, односно полицијску станицу на број 192 ;
- 3) након доласка ватрогасне јединице, сва радно способна лица која се затекну на месту пожара дужна су да извршавају наређења руководиоца гашења пожара, да пруже помоћ у гашењу пожара, спасавању људи и имовине;
- 4) само ватрогасци и запослени Школе гасе пожар;

3. Гашење пожара:

- 1) почетни пожар гаси се најближим ручним апаратом за гашење пожара;
- 2) ручни апарати за гашење пожара служе само за гашење почетних пожара;
- 3) ручним апаратом за гашење пожара прахом “С-6” и “С-9” гасе се пожари чврстих, течних и гасовитих материја (осим запаљивих метала) као и електричних уређаја и инсталација под напоном до 1.000 В;
- 4) ручним апаратом за гашење пожара угљен-диоксидом “ЦО2-5” и “ЦО2-10” гасе се пожари запаљивих течности и гасова, и електричних уређаја и инсталација под напоном до 10.000 В;
- 5) водом се гасе пожари чврстих материја: дрво, текстил, угаљ, папир и др.;
- 6) водом се не сме гасити пожар електричних уређаја и инсталација под напоном, деривата нафте (уље за ложење, бензин, дизел), боја, лакова и масти;
- 7) у случају гашења пожара водом и помоћу хидранта обавезно је претходно искључити електричну инсталацију у просторији угроженој од пожара или на главном прекидачу;
- 8) у случају пожара искључити гасну инсталацију на главном прекидачу.

4. Евакуација запослених:

- 1) евакуација је организовано напуштање зграде предузећа од стране запослених у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес);
- 2) у случају пожара, прво се спроводи евакуација, а онда гаси пожар;
- 3) евакуацију наређује и спроводи директор Школе у току радног времена;
- 4) евакуација се спроводи напуштањем евакуационе зоне, коришћењем смера и пута евакуације и окупљањем на зборном месту, у складу са Планом евакуације који се налази уз ових Упутстава;
- 5) ако је наведени пут и излаз за евакуацију у Плану евакуације угрожен од пожара користити најближи пут и излаз који није угрожен од пожара;
- 6) директор мора спречити панику међу запосленима и студентима;
- 7) евакуацију треба обавити безбедно, брзим ходом, без трчања;
- 8) треба спречити евакуацију скакањем кроз прозор или са спрата у приземље, спуштањем низолуке или клизањем низ ограду на степеништу;

- 9) за евакуацију не користити задимљене просторије;
13) након евакуације директор мора спречити повратак запослених и студентима у зграду Школе ;

5. Прва медицинска помоћ:

- 1) сви запослени дужни су пружити прву медицинску помоћ повређеним ученицима и запосленима, коришћењем ормарића за прву медицинску помоћ и другим приручним средствима;
2) у случају потребе хитне стручне медицинске помоћи, сваки запослен дужан је одмах позвати Службу хитне помоћи на телефон 194 ;

Члан 29.

Планови евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 28. и 29. ових Правила морају бити стално истакнути на видљивом месту у Школи, за шта је одговоран директор Школе.

VI. НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 30.

Основна обука из области заштите од пожара организује се у Школи за све запослене, најкасније у року од једне године од дана ступања на рад, а практична провера знања запослених врши се једном у три године.

Програм основне обуке из области заштите од пожара, на предлог референта за заштиту од пожара, доноси директор Школе по прибављеној сагласности Министарства унутрашњих послова.

Основну обуку и практичну проверу знања запослених из области заштите од пожара обавља референт за заштиту од пожара.

Референт за заштиту од пожара води евиденцију о основној обуци и практичној провери знања запослених из области заштите од пожара.

Запослени су дужни да присуствују основној обуци и практичној провери знања из области заштите од пожара.

Запослени који не задовољи на практичној провери знања из области заштите од пожара дужан јенајкасније 30 дана од дана извршене провере поново приступити практичној провери знања из области заштите од пожара.

VII. КОНТРОЛА СПРОВОЂЕЊА МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 31.

Контрола спровођења мера заштите од пожара утврђених овим Правилима обухвата:

- 1) преглед просторија Школе, преглед уређаја, апарата и инсталација из

члана 10. и 12. ових Правила и других уређаја и инсталација у Школи од значаја за заштиту од пожара;

2) преглед докумената о контроли и одржавању уређаја и инсталација из члана 12. ових Правила;

3) контролу поштовања и спровођења мера заштите од пожара утврђених овим Правилима од стране запослених.

Контролу из става 1. овог члана врши:

1) директор за Школу у целини;

3) референт за заштиту од пожара за Школу, односно просторије у Школи најмање једном у 3 месеца.

Члан 32.

Референт за заштиту од пожара може писмено предложити директору, а директор може наложити запосленима предузимање следећих мера:

1) отклањање недостатака у спровођењу мера заштите од пожара утврђених овим Правилима;

2) забрану употребе оруђа и средстава од којих прети непосредна опасност од избијања пожара;

3) забрану вршења одређеног посла у објекту или простору ако прети опасност од избијања пожара;

4) забрану употребе отворене ватре или уређаја на местима на којима прети опасност од избијања пожара;

5) забрану држања одређених материјала и предмета у затвореним или отвореним просторима од којих прети опасност од избијања и ширења пожара;

6) да се доведу у исправно стање постројења, инсталације и уређаји;

7) да се уклони отпад из затвореног и отвореног простора који представља опасност од настајања пожара;

8) да се уклоне предмети из просторија и простора који представљају опасност од настајања пожара или онемогућавају брз и сигуран излазак (евакуацију) из угроженог објекта или простора;

9) друге мере које имају за циљ да спрече непосредно избијање и ширење пожара.

Запослени су дужни извршити, а руководиоци студијских програма дужни су обезбедити спровођење наложених мера из става 1. овога члана.

Референт за заштиту од пожара може писмено предложити директору Школе и предузимање следећих мера:

1) набавку неопходне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара, као и њихово одржавање у исправном стању;

2) адаптацију или преграђивање на објекту да би се спречило избијање и ширење пожара;

3) да се изведу потребни излази из објекта да би се омогућио брз излазак лица у случају пожара;

4) да се доведу у исправно стање ватрогасна опрема и средства за гашење пожара или та опрема и средства поставе на одређено место;

5) да се уклоне запаљиве материје којима су обрађене површине евакуационих путева;

- б) да се уклоне, односно измене они елементи на постројењима, инсталацијама и уређајима који при употреби могу изазвати пожар;
- 7) да се обави реконструкција објекта или просторија ради спровођења мера заштите од пожара;
- 8) мере у случају неспровођења наложених мера из става 1. овог члана;
- 9) друге мере које имају за циљ да спрече непосредно избијање и ширење пожара.

VIII. ОДГОВОРНОСТ ЗА НЕСПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 33.

За спровођење мера заштите од пожара одговорно је предузеће као правно лице, и сви запослени, сваки у складу са својим дужностима утврђених овим Правилима, и то:

- 1) директор предузећа је одговорно лице предузећа, руководи заштитом од пожара и одговоран је за организовање и спровођење мера заштите од пожара и за стање заштите од пожара предузећа у целини;
- 3) стручни сарадници: одговорни су за спровођење мера заштите од пожара, за безбедност и заштиту запослених од пожара у просторијама у којима обављају рад;
- 4) сви запослени су одговорни у складу са својим дужностима утврђених овим Правилима.

Неспровођење и непридржавање мера заштите од пожара утврђених прописима о заштити од пожара и овим Правилима сматра се тежом повредом радне обавезе и подлеже дисциплинској одговорности у складу са општим актима Школе—одговорни су сви запослени.

Дисциплинска одговорност запослених из става 2. овога члана не искључује материјалну, прекршајну и кривичну одговорност истих.

IX. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Директор Школе дужан је да упозна запослене са Планом евакуације и Упутствима за поступање у случају пожара из члана 28. и 29. ових Правила у року од 30 дана од дана ступања на снагу ових Правила.

Члан 35.

Референт заштите од пожара је обавезан :

- 1) да истакне План евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 28. и 29. ових Правила у формату А-3 на видном месту у просторији Школе,
- 2) да упозна све запослене са Планом евакуације и Упутствима за поступање у случају пожара и њиховим дужностима из чланова 25. до 29. ових Правила у року од 30 дана од дана ступања на снагу ових Правила.

Члан 36.

На питања из области заштите од пожара која нису регулисана овим Правилима, примењују се закони и прописи који регулишу заштиту од пожара. Измене и допуне ових Правила врше се на начин и по поступку за њихово доношење.

Члан 37.

Ова Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

ДИРЕКТОР
Др Горан Савановић

Да су Правила објављена су на огласној табли Школе
На дан доношења 31.12.2012.године
Тврди и оверава:

Референт општих послова Школе:
Анђелка Ковачевић